

Ceturtdiena, 2014. gada 13. novembra

P8_TA(2014)0052

Turcijas īstenoto darbību radītā spriedze Kipras ekskluzīvajā ekonomikas zonā**Eiropas Parlamenta 2014. gada 13. novembra rezolūcija par Turcijas darbībām, kas rada saspīlējumu Kipras Republikas ekskluzīvajā ekonomikas zonā (2014/2921(RSP))**

(2016/C 285/03)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā 2014. gada 12. marta rezolūciju par 2013. gada progresa ziņojumu par Turciju⁽¹⁾,
 - ņemot vērā Vispārējo lietu padomes 2013. gada 17. decembra secinājumus,
 - ņemot vērā Eiropadomes priekšsēdētāja oficiālā pārstāvja 2014. gada 7. oktobra paziņojumu,
 - ņemot vērā 2014. gada 8. oktobrī publicēto 2014. gada progresa ziņojumu par Turciju,
 - ņemot vērā Eiropadomes 2014. gada 24. oktobra secinājumus,
 - ņemot vērā Reglamenta 123. panta 2. un 4. punktu,
- A. tā kā 2014. gada 3. oktobrī Turcija izdeva Navigācijas teleksa (NAVTEX) rīkojumu, plašu apgabalu Kipras Republikas ekskluzīvās ekonomikas zonas (EEZ) dienvidu daļā nelikumīgi nosakot par teritoriju, kurā laikposmā no 2014. gada 20. oktobra līdz 30. decembrim Turcijas kuģis "Barbaros" veiks seismiskos pētījumus; tā kā šie seismiskie pētījumi skar apgabalus, kurus Kipras Republikas valdība ir piešķīrusi Itālijas uzņēmumam ENI un Korejas Gāzes korporācijai iespējamo ogļūdeņraža krājumu izpētei jūras dzīlēs;
- B. tā kā Turcija joprojām apstrīd Kipras Republikas pastāvēšanu un Kipras Republikas likumīgās tiesības pētīt un izmantot dabas resursus savā EEZ un tādējādi apgrūtina Eiropas uzņēmumu darbību, lai gan ES ne reizi vien ir aicinājusi Turciju izbeigt šo rīcību, cita starpā arī Komisijas 2014. gada progresa ziņojumā par Turciju; tā kā Turcijas pretenzijām un darbībām nav likumīga pamata un tās ir klajā pretrunā ar starptautisko tiesību normām, tostarp Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvenciju (UNCLOS);
- C. tā kā UNCLOS ir noteikts vispusīgs tiesiskais regulējums, ar ko ir iedibināts tiesiskums un kārtība, un tajā ir paredzēti noteikumi, kas reglamentē jebkādu okeāna un tā resursu izmantošanu; tā kā ES ir ratificējusi UNCLOS, kas tagad ir kļuvusi par neatņemamu *acquis communautaire* sastāvdaļu;
- D. tā kā ES ir bieži atgādinājusi Turcijai, ka tai ir nelokāmi jāaņem labas kaimiņattiecības un miermīlīgi risināt strīdus saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtiem;
- E. tā kā Turcijas darbības Kipras Republikas EEZ nepārprotami ir saistītas ar ANO ģenerālsēkretāra īpašā padomnieka *Espen Barth Eide* neseno iecelšanu amatā un nelabvēlīgi ietekmē sarunas, kuru mērķis ir panākt vispusīgu Kipras problēmas noregulējumu,
1. mudina Turciju izturēties savaldīgi un rīkoties saskaņā ar starptautisko tiesību normām; pauž nožēlu par to, ka saistībā ar EEZ Turcijas draudi un pret Kipras Republiku vērstā vienpusējā rīcība kļūst aizvien spēcīgāka; atgādina, ka Kipras Republikas EEZ ir likumīga; aicina Turciju ievērot un pilnībā īstenot Eiropas Kopienas un tās dalībvalstu 2005. gada 21. septembra deklarāciju, kurā cita starpā noteikts, ka visu ES dalībvalstu atzīšana ir neatņemams pievienošanās procesa elements;

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0235.

Ceturtdiena, 2014. gada 13. novembra

2. uzsver, ka Kipras Republikai ir visas suverēnās tiesības pētīt dabas resursus savā EEZ un ka Turcijas veiktie jūras pētījumi ir jāuzskata gan par nelikumīgiem, gan provokatīviem; prasa, lai nekavējoties tiktu atsaukti Turcijas kuģi, kas atrodas Kipras Republikas EEZ ūdeņos un to tuvumā;
3. uzsver, ka ar šādu rīcību Turcija pārkāpj Kipras Republikas suverēnās tiesības un starptautisko tiesību normas, tostarp UNCLOS; atkārtoti aicina Turcijas valdību bez liekas vilcināšanās parakstīt un ratificēt UNCLOS, kas ir daļa no *acquis communautaire*;
4. mudina Turciju nekavējoties atcelt savu Navigācijas teleksa rīkojumu un atturēties no jebkādas rīcības, kas pārkāpj Kipras Republikas suverēnās tiesības;
5. aicina Turciju ievērot ES dalībvalstu suverenitāti to teritoriālajos ūdeņos; vēlreiz apliecina, ka ES dalībvalstu suverēnās tiesības cita starpā ir arī tiesības slēgt divpusējus nolīgumus, kā arī tiesības pētīt un izmantot savus dabas resursus saskaņā ar UNCLOS;
6. piekrīt ANO viedoklim, kura uzskata, ka gāzes krājumu atrašana būtu izdevīga abām Kipras kopienām, ja vien būtu iespēja rast stabilu politisko risinājumu, kas izbeigtu konfliktu; uzskata — ja reģionā tiktu atrasti ievērojami oglūdeņraža krājumi un būtu nodrošināta to pienācīga pārvaldība, tas varētu uzš labot ekonomiskās, politiskās un sociālās attiecības starp abām Kipras kopienām;
7. uzskata — ja tiks atrasti ievērojami oglūdeņraža krājumi, tad visām reģiona valstīm kopumā tos saskaņā ar starptautisko tiesību normām vajadzētu izmantot, lai vairotu labklājību un pārticību, kā arī nodrošinātu mieru un labāku dzīvi ikvienam šajā reģionā;
8. atbalsta Kipras Republikas tiesības vērsties ANO un Starptautiskajā jūrniecības organizācijā, ceļot oficiālu prasību saistībā ar pārkāpumiem, kas skar tās suverēno teritoriju vai ūdeņus;
9. atkārtoti norāda, ka Parlamentam ir svarīgi, lai Turcija normalizētu attiecības ar visām ES dalībvalstīm, un uzskata, ka, turpinot un/vai atkārtoti veicot šādas darbības, Turcija varētu nelabvēlīgi ietekmēt savas attiecības ar ES, cita starpā arī savu pievienošanās procesu;
10. īpaši norāda uz to, ka ir svarīgi, lai Turcija izbeigtu provokatīvas darbības Kipras Republikas EEZ un atturētos no draudiem Kipras Republikai; konstatē, ka šīs darbības un draudi nelabvēlīgi ietekmē iespēju turpināt sarunas, kuru mērķis ir panākt vispusīgu Kipras problēmas noregulējumu; prasa nodrošināt stabilitāti šajā īpaši sensitīvajā reģionā, ņemot vērā problemātiskos jautājumus, ko vēl nāksies risināt;
11. prasa, lai Eiropas Ārējās darbības dienests un Komisija uzmanīgi vērotu Turcijas darbības Kipras Republikas EEZ un par tām ziņotu Parlamentam;
12. apliecina, ka joprojām nelokāmi atbalsta sarunas par Kipras atkalpvienošanu, kurām jānotiek ANO vadībā, lai panāktu vispusīgu Kipras problēmas noregulējumu; atbalsta ANO ģenerālsekretāra īpašā padomnieka Kipras jautājumos *Espen Barth Eide* centienus panākt, lai būtu izpildīti visi priekšnoteikumi, kas vajadzīgi saspīlējuma mazināšanai un sarunu atsākšanai;
13. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei/Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī Turcijas Republikas valdībai un parlamentam.